WASHINGTON DC

І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. HEnderson 4-0237
УНСоюз: HEnderson 5-8740
Тел.: з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXIX. Ч. 99. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 25-го ТРАВНЯ 196 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MAY 25, 1962 No. 99. VOL. LXIX.

ПРЕЗИДЕНТ КЕННЕДІ ТЕЛЕГРАМОЮ ПРИВІТАВ 25-ТУ КОНВЕНЦІЮ УНСОЮЗУ

Продовження дебат над звітами, відповіді звітодавців, відзначення заслужених працівників та вибір кандидатів на головних урядовців виповнили третій день конвенційних нарад

Ню Йорк. — Президент З'єдинених Держав Джан Ф. Кеннеді окремою телеграмою, пересланою з Білого Дому на руки гол. предсідника Иосипа Лисогора в середу, 23-го травня, себто в третій день конвенційних нарад, привітав 25-ту Конвенцію Українського Народного Союзу, бажаючи їй успіху в нарадах. У телеграмі сказано:

„Мені надзвичайно приємно переслати привітання усім тим, що зібралися в Ню Йорку на 25-ту Конвенцію Українського Народного Союзу. Своєю багатобічною харитативною і братерською діяльністю Ви дальше граєте вітальну ролю в нашому національному житті, водночас черпаючи з культурних традицій України. Ваші ідеали і засяг Вашої діяльности є блискучим свідоцтвом вартостей політичної і культурної волі. З найкращими побажаннями — Джан Ф. Кеннеді".

Продовження дебат над звітами

Започатковані попереднього дня дебати над звітами головних урядовців виповнили поважну частину ще й третього дня конвенційних нарад в середу, 23-го травня. В дебатах, що в них забирали голос 70 делегатів, заторкнено та обговорено багато організаційних, фінансових та видавничих справ, що ними займається Український Народний Союз. Між завагами було й чимало доброзичливо-критичних. Виснення на всі запити і заваги давали головні урядовці, зокрема гол. предсідник Иосип Лисогір, заступники гол. предсідника Степан Куропась і Анна Герман та головний касир Роман Слободян і гол. секретар Ярослав Падох, контролери Вол. Ґалан і Петро Пуцило та гол. редактор „Свободи" А. Драган.

Прийняття звітів і відзначення заслужених діячів

Після закінчення дебат нал звітами та відповідей і вияснень звітодавців, на внесення адв. Степана Яреми одноголосно прийнято до відома всі звіти та висловлено подяку Екзекутиві й Головному Урядові. Опісля відбулася церемонія відзначення почесними грамотами і пам'ятковими таблицями найбільш заслужених урядовців Відділів та організаторів УНСоюзу. Відзначення відбувалося в той спосіб, що гол. секретар Я. Падох відчитував імена заслужених, вони підходили до президіяльного стола і гол. предсідник Й. Лисогір вручав їм грамоти, згідно таблиці.

Секретарі Відділів, які одержали грамоти признання за довголітню працю для УНСоюзу: Михайло Сухорський, Андрій Вовк, Василь Мандзій, Михайло Філіпс, Петро Головачук, Микола Сеник, Микола Юречків, Антін Маланчук, Михаймо Галькевич, Антін Скубяк, Іван Бурній, Андрій Сміт, Лев Фединяк, Василь Салабун, Григорій Тимусь, Іван Матейчук, Андрій Цебак, Марія Білан, Олекса Гадз, Іванна Подола, Григорій Дидів, Павло Володка, Семен Кунікевич, Анна Пипюк, Матвій Костишин, Іван Васильків, Марія Пелехата, Стелла Расн, Михайло Мороз, Юлія Баволяк, Теодор Харитон, Матвій Політило, Роман Тенетило, Євген Тепер, Осип Гінда, Теодор Соколовський, Осип Ірха, Михайло Дутчак, Олена Магер, Марія Крегель, Теодор Сенедяк, Роман Рубльовський, Теодор Литвинюк, Василь Пулк, Михайло Гентош, Петро Івасишин, Антін Романюк, Григорій Тимчій, Микола Василюк, Олександер Попов, Андрій Слободян, Михайло Люлька, Павло Маряк, Іван Сидор, Тарас Шпікула.

Переможці в організаційних кампаніях в 1961 і 1962 рр., що одержали почесні пам'яткові таблиці: Іван Скочиляс, Микола Ткачук, Єфим Омельченко, Михайло Турко Богдан Зорич, Семен Левицький, Іван Одежинський, Степан Куропась, Петро Головачук, Михайло Семків, Роман Чучкевич, Василь Попович, Володимир Коссар, Василь Никифорук, Анна Ремік, Володимир Запаранюк, Станислав Мотрович, Микола Сенчишак, Володимир Цимбала, Василь Романишин, Квітка Стецюк, Іван Красник, Іван Флис, Володимир Клосник, Тарас Шпікула, Володимир Ганчар, Гелен Олек, Іван Будняк, Іван Пиндус, Василь Цюпа, Василь Колодій, Микола Шпитко, Іван Петрунцьо, Михайло Отрок, Микола Дербуш, Іван Малко, Степан Гавриш, Емануїл Притула, д-р Атанас Слюсарчук, д-р Богдан Левицький, Іван Сидор, Василь Мандзій, Андрій Джула, Іван Гаврилюк, Володимир Крушельницький, Іванка Подола, Володимир Гавриляк, Петро Сильчак, Петро Ліщак, д-р Василь Палідвор, Анна Герман, Михайло Фединишин, Василь Труфин, Іван Зазворський, Василь Гасій, Осип Бакай.

Відзначені почесними пам'ятковими таблицями переможці в організаційній кампанії в 1962-му році:

Чемпіони нові у 1962 році

Стефанія Галичин, Мері Душник, Теодозій Носісвич, Василь Олійник, Володимир Рефт, Зенон Дзядик, Петро Пуцило.

Усіх цих заслужених діячів - організаторів відзначено пам'ятковими таблицями у формі дерев'яного щитика із відзначкою УНСоюзу.

Вибір кандидатів на головних урядовців

На закінчення третього дня конвенційних нарад відбулася вже й одна з найважливіших точок у їх програмі: правибори, або вибір кандидатів на головних урядовців. Вибори переводить обрана Конвенцією Виборча Комісія, яку очолює Микола Бобечко. Усім управненим до голосування делеґатам і гол. урядовцям роздано бальоти із зазначенням урядів, на які кожний повинен намітити своїх кандидатів: головного предсідника, заступника і заступницю гол. предсідника, гол. секретаря і гол. касира, п'ятьох членів Контрольної Комісії і 12 членів Головної Ради. Під час голосування двері на залю були закриті і хто вийшов із залі, вже не міг вернутися. Виснення про порядок голосування подали п. Бобечко англійською мовою і п. Василь Цюпа українською. Протокол Комісії відчитав секретар Василь Никифорук. Зібравши виборчі картки - бальоти, Виборча Комісія в окремій замкненій кімнаті працювала впродовж ночі, щоб у четвер, 24-го травня, могли подати до відома вислід голосування. Тоді будуть надруковані нові бальоти, вже із зазначенням по трьох обраних кандидатів на кожний уряд і з-поміж них Конвенція остаточно вибере новий Головний Уряд. На порядку нарад в четвер, 24-го травня, є головно дебати над статутом. Ввечері цього дня має відбутися конвенційний бенкет з виступами багатьох українських і американських достойників та відповідною мистецькою програмою.

Делеґатки і делеґати 25-ої Конвенції УНСоюзу слухають звітів членів Головного Уряду УНСоюзу.

Пам'ять Гол. Отамана С. Петлюри буде відзначена в Ню Йорку урочистою Академією

Ню Йорк. — Академію для вшанування сл. п. Симона Петлюри влаштовують Представництво Виконного Органу УНРади в ЗДА і Центральний Комітет С. Петлюри в Америці 26 травня, в суботу, о 7-ій год. в будинку УВАН в ЗДА, 206 Вест 100 стр. Програма Академії складається з доповіді д-ра Євгена Приходька та з концертового відділу, в якому приймають участь: Ганна Шерей Анта Товітто, професор Італійської Консерваторії, Наталя Пилипенко — деклямація і Клявдія Ярошевич - Джілл кольоратурне сопрано. Водночас із Академією буде відбуватися виставка друкованих та ілюстрованих матеріялів про Симона Петлюру, яку влаштовує Музей - Архів УВАН у ЗДА.

Війська Сіяму й ЗДА переходять спільний спеціяльний вишкіл

Банґкок. — 5.00 американських вояків, морських піхотинців і летунів почали спільні вправи з сіямськими збройними силами, ціллю яких є перейти спеціяльний вишкіл у партизанському способі ведення війни на південно-азійському особливому терені. Окремими ділянками того вишколу є стежна служба, творення засідок і контрзасідок. До збройних сил приєднаються в найближчих днях ще 12 бойових джетових літаків Австралії та її коло 150 вояків. Так само ново - зеляндський уряд заявив офіційно Сіямові, що він готов вислати військову допомогу, якщо дістане відповідне прохання. Сіямський уряд не квапиться з висиланням просьби за військовою допомогою до великого числа різних країн, щоб не дати арґументу своїм ворогам, що Сіям слабий і зданий на поміч збоку західних „імперіялістів". Тим часом в сусідньому Ляосі розмірний спокій, але політичні розмови між керівниками трьох розсварених таборів ще не почались, бо кандидат на нового прем'єра Суванна Фума зупинився в Бірмі і запросив туди інших лідерів, замість поїхати до них до Ляосу. Ляоський король Саванґ Ватгана вернувся до своєї резиденції в Люанґ Прабанґу і, мабуть, прийме там Суванну Фуму.

В АМЕРИЦІ

● **Департамент торгівлі** стверджує, що заборгованість американського уряду, різних приватних фірм та всіх приватних осіб в 1961-му році збільшилася на дол. 53 більйона і становила новий рекорд — дол. 937 більйонів. В 1960 році збільшення заборгованости становило дол. 37 більйонів, а в 1959 році — дол. 65 більйонів. Морґеджі виносили в 1961-му році дол. 145,800,000,000, а консумпційний кредит дол. 57,100,000,000.

● **Сенатський демократичний** віп сенатор Гюберт Г. Гомфрі з Міннесоти заявив після конференції в Білому Домі з президентом Кеннеді, що обидві Палати Конґресу будуть голосувати над законопроєктом про медичну допомогу старшим хоча б наради Конґресу мусіли тривати аж до Різдва. Демократичний провід Конґресу обговорював із Президентом справу праці Конґресу над тими законопроєктами, які ще не є вирішені в Конґресі.

● **Президент Кеннеді** повідомив Конґрес, що в 1961-му році ЗДА дістали зворот воєнних позичок, затягнених союзниками під час другої світової війни в сумі дол. 55,028,419. В цьому є вже і відсотки від несплачених ще заборгувань, так званого „ленд лізу".

АСТРОНАВТ М. СКОТТ КАРПЕНТЕР ПОЧАВ УСПІШНО ЛЕТ „АВРОРИ 7" НАВКОЛО ЗЕМЛІ

Випущення ракети „Атлас" з „Авророю 7" відбулося згідно з пляном в четвер, дня 24-го травня 1962, о год. 8:45 ранку

Кейп Канаверал, Фльорида. — О год. 8.45 перед полуднем в четвер 24-го травня командор М. Скотт Карпентер вилетів в подорож довкола Землі. Ця вістка пишеться на основі радієвого повідомлення, і вже кілька мінут астронавт Карпентер летить вгору в своїй кабіні „Аврора7", коли ця вістка пішла до друкарні. З бюра на летунській базі на Флориді повідомили о год. 8.48, що все відбулося саме так, як передбачено. Карпентер матиме більші завдання перед собою, як його попередник полковник Джан Гленн. Карпентер має обсервувати кольоровий бальон, який відірветься вгорі на висоті 100 миль від кабіни, щоб ствердити, як виглядають різні кольори на такій висоті. Карпентер споживатиме тверді харчі, щоб випробувати, як ті харчові продукти будуть діяти в тих космічних просторах, де є стан невагомости. Новий астронавт довкола Землі має ще перед собою інші важливі завдання, яких не мав полковник Джан Г. Гленн.

Вже 23-го травня по полудні почалося було передбачування погоди в дні 24-го травня. Увесь час в середу погода заповідалася сприятлива для лету довкола Землі. Обраховування і передбачування погоди в другій фазі почалося 30 мінут після півночі з середи на четвер. Погода була добра але перешкодою для лету могли бути дими, які стояли над тим обширом, з якого мав відбутися лет. Дими закривали небо, бо в тій околиці вже кілька днів горять ліси. Науковці хочуть, щоб було чисте небо в районі, звідки відбувається лет, щоб можна було робити фотознімки ракети та кабіни, які летять вгору, бо це є потрібне для наукових цілей. Програма дня в четвер для Карпентера була така: О год. 3-ій по півночі його збудили, він купався, снідав і надів на себе добре приготований одяг астронавта. Зараз після 7-ої години астронавт був вже в своїй кабіні „Аврора 7", щоб відбути подорож тричі довкола Землі, до якої він приготовлявся від трьох років, і якою турбується вже довший час в цьому місяці, бо цей лет був чотири рази відкладуваний внаслідок технічних недомагань в кабіні або неприхильної погоди. Крайова Астрономічна і Космічна Адміністрація плянує, щоб відбути три лети довкола Землі, подібно, як це зробив був полковник Джан Г. Гленн. На три лети треба майже 4-ох годин, і тому вже наперед були вирішили, що лет може початися найпізніше о годині 11:30 перед пол., бо треба, щоб після 3-х летів було ще доволі часу за дня на те, щоб виловити кабіну з астронавтом на Атлантійському океані, де чекали 20 кораблів і коло 70 літаків. Перший астронавт, що облетів тричі Землю, Глен, був на базі Кейп Канаверал, щоб слідкувати за летом. Інші автронавти були вислані на різні обсерваційні бази в світі, звідки мали слідкувати за летом Карпентера та втримувати з ним радіовий зв'язок.

Американський астронавт М. Скотт Карпентер обговорює з техніками на ракетній базі в Кейп Канаверал подробиці випущення кабіни „Аврора 7".

Президент проти критиків медичної допомоги

Вашинґтон. — Президент 23-го травня порушив на пресовій конференції справу економіки цієї країни. Він сказав, що і робітництво і працедавці повинні по-новому дивитися на економіку ЗДА і закинути давні гасла, які вже є перестарілі і не відповідають теперішній дійсності, яка принесла автоматизацію праці, і внаслідок цього сотки робітників втрачають працю, хоч в країні панує добробут. Президент зайняв становище і до критиків законопроєкту про медичну опіку над старшими особами в рямках соціяльного забезпечення. Він сказав, що ті критики заявляють одного дня про те, що уряд пропонує забагато для емеритів соціяльного забезпечення, а другого дня нарікають, що урядовий проєкт дає замало для старших осіб, бо не узгляднює заплати лікаря, тільки покриває 90 днів шпитального лікування та пропонує платити за клінічні видатки та за ліки під час лікування емеритів. Президент заявив, що він має надію, що Конґрес таки ухвалить урядовий проєкт медичної опіки над старшими емеритами, які закінчили 65-ий рік життя і потребуватимуть лікування. В справі тексаського обманця Біллі Сола Естеса Президент відмовився скласти заяву, бо цією справою тепер займається слідча комісія Конґресу. Кеннеді сказав, що не передбачає телевізійної і радіової диспути з колишнім президентом Двайтом Д. Айзенгавером цього року.

Ґенерала Саляна засуджено в Парижі на досмертну в'язницю

Париж. — Після однотижневого судового процесу перед спеціяльним трибуналом зложеним із чотирьох правників і трьох генералів, засуджено генерала Раула Саляна, команданта Тайної Військової Організації, на досмертну в'язницю. Цей засуд був великою несподіванкою для всіх, включно з оборонцями і самим підсудним, бо загально всі були переконані, що Саляна мусять засудити на смерть, тим паче, коли він сам заявив, що бере на себе відповідальність за всі ті злочини, що їх допустилась в Альжирі і в континентальній Франції та революційно-терористична організація. Однак трибунал взяв під увагу „надзвичайні обставини", які спонукали Саляна очолити Тайну Військову Організацію. За першими коментарями Салян завдячує врятування життя своєму оборонцеві Жанові Люї Тіксієр Вінянкурові, який ввесь час бив на три моменти: військово-патріотичні заслуги Саляна в минулому, його заслуги для повернення до влади де Голя та „зраду", якої супроти нього допустився президент де Голь, який ніби цілком інші речі заявляв йому щодо своєї політики в Альжирі та щось цілком інше переводив в життя. Після такого присуду в справі Саляна напевне помилують засудженого на смерть його заступника генерала Жуго. Коментатори лякаються, щоб той присуд не став заохотою для французько-альжирських терористів. Генерал Салян за ввесь час процесу на початку сказав тільки своє прізвище й титул „колишній генерал", а після вислухання присуду крикнув „Хай живе Франція" — „Господь зі мною".

ЗДА ПРИЙМУТЬ КІЛЬКА ТИСЯЧ КИТАЙЦІВ З ГОНГ КОНГУ

Вашинґтон. — През. Кеннеді заявив на своїй останній пресовій конференції в минулу середу 23 ц. м., що З'єдинені Держави допустять кілька тисяч китайських втікачів поза квотою, при чому уряд покористується тими своїми надзвичайними повновластями, які дозволили йому свого часу прийняти мадярських і кубинських втікачів без окремого закону в цій справі. В даному випадку будуть в першу черґу допущені до ЗДА ті китайські втікачі, які перейшли вже в Гонґ Конґу всю іміґраційну процедуру і чекають на американську візу тільки тому, що звичайна іміґраційна квота допускає до ЗДА лише по 100 китайців річно. Далі візьметься під увагу тих китайців, які мають в Америці найближчу родину. Цю постанову прийнято на нараді, яка відбулась під проводом генерального прокуратора Роберта Кеннеді. Численні запити, зголошені журналістами на тій пресовій конференції в справі китайських втікачів до Гонґ Конґу і завертання їх британцями назад до комуністичного Китаю вказували на схвилювання, що його ця справа викликала в американській публічній опінії. Президент признав, що на масову втечу китайців з-під комуністичного режиму напевне складається багато причин, а між ними дві найповажніші — голод і ненависть до панівного там режиму. Якщо була б змога то — заявив Президент — напевне багато більше людей втікали б з комуно - китайського „раю". Однак Президент звернув увагу на страшенне складну і трудну справу розв'язати задовільно проблему втікачів з країни, яка нараховує 650 мільйонів народу.

З інших заторкнених на тій конференції проблем міжнародної натури Президент ствердив, що коли французький президент Шарль де Голь і британський прем'єр Гаролд Мекміллен стрінуться в червні в Парижі, то кожний з них дуже докладно ознайомлений з поглядами Америки однаково на справу Берліну, як Спільного Господарського Ринку. Він заявив, що ЗДА воліли б, щоб Британія стала членом Спільного Господарського Ринку, але коли б таке не сталося, то ЗДА будуть старатися зберігати активні взаємини однаково з Спільним Господарським Ринком, як із реальним економічним бльоком шістьох держав, та окремо з Британією. Що стосується ситуації в Південній Азії, то Президент признав, що зобов'язання Америки у відношенні до Сіяму є подібні, як зобов'язання до західньо - европейських держав на основі Атлянтійського пакту (НАТО), але зобов'язання за Південно - східнім азійським пактом (СЕАТО) не покриваються із характером союзу НАТО. Президент відмовився сказати вже тепер, як довго перебуватимуть американські війська в Сіямі та в Ляосі й узалежнив це від тамошньої військово - політичної ситуації. Що стосується справи Берліну, то Президент звернув увагу, що останній меморандум канцлера Аденауера американський уряд дістав щойно в останніх 24-х годинах і тому не мав ще змоги докладно перестудіювати його. Однак він запевнив, що останній дисонанс між Вашинґтоном і Бонном вирівняний і зліквідований.

У СВІТІ

● **Бертранд Рассел,** британський філософ, скінчив в минулому тижні 90 років. Він курить люльку і п'є та почуває себе здорово. В останніх роках Рассел став найбільш контроверсійною фігурою, як лідер фанатичних пацифістів, які йдуть по лінії совєтської закордонної політики, вимагаючи зірвання Британією союзу з ЗДА та викинення з британських островів американських військових баз.

● **В столиці Південного В'єтнаму Сайґоні** хтось кинув бомбу проти кількох американців, які сиділи в каравані при столику на тротуарі. Однак від вибуху тієї слабої бомби були ранені сусіди американців, два німці, — один з них урядовець західньо - німецької амбасади та другий — представник цирку, який недавно виступав у Сайґоні.

● **Марко Ана,** еспанський поет, що його звільнено з Еспанії з в'язниці після відсидження в ній 22-х років, прибув до Лондону, щоб подякувати тим колам, які побиваються в обороні політичних в'язнів в Еспанії. Він твердить, що у в'язниці в Бурґос у північній Еспанії, перебувають ще тепер 465 політичних в'язнів, багато з них від 15-х і від 20-х років. Марко Ана був засуджений на 30 років в'язниці, маючи 18 років, за поширювання летючок проти режиму ген. Франка. Тепер він утік з Еспанії.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіті і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок, — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Ім'я, що стало символом

Триддять шість років тому, в 122-му числі „Свободи" з 27-го травня 1926-го року, появилося великим шрифтом через цілу першу сторінку трагічне своїм змістом повідомлення про смерть Симона Петлюри, Головного Отамана військ Української Народної Республіки і голови Директорії УНР. Сім куль, що перервали в дні 25-го травня 1926-го року нитку життя Головного Отамана, не викреслили його постаті з пам'яті сучасного й майбутніх поколінь, не знищили ідеї, для якої він жив і за яку він боровся. Навпаки, ці кулі не тільки утвердили культ Симона Петлюри в українському народі, але й визначили йому достойне місце у новітній історії. Ім'я його стало символом українських визвольних змагань, так само, як ім'я полковника Євгена Коновальця, вбитого московським скритовбивником 23-го травня 1938-го року, стало символом української підпільної збройної боротьби.

Намагання ворожих Україні чинників вбити прапороносця й ідеолога української боротьби за визволення не припинилися з його фізичною смертю. Почавши від травня 1926-го року, виникали то з того, то з іншого боку щораз нові намагання вбити, знівечити очолювану ним ідею з допомогою дискредитації імени Симона Петлюри, з допомогою нав'язування йому подій і акцій, яких він не наказував, справ, проти яких він боровся. Не обмежилися ці намагання тільки судовим процесом проти його вбивника, Самуеля-Соломона Шварцбарта, на якому і сам вбивник і його оборонці знеславлювали добре ім'я Симона Петлюри, добру славу українського народу. Зненависники України не минули нагоди, щоб сипнути ще й ще раз кулями злоби, ції і наклепів на дорогі українцям постаті і святощі.

Не минулися ці намагання і досі. Три роки тому, 6-го березня 1958-го року українська спільнота у вільному світі зустрілася знову з наклепницькою акцією проти Головного Отамана й української визвольної справи, веденою державною французькою телевізією в радіопередачі п. н. „Справа Шварцбарта". Не досягла ця телевізійна передача своєї запланованої мети і не завдала шкоди українській справі тільки внаслідок рішучої постави усієї без винятку української еміграції у вільному світі. Так само не досягла своєї цілі і вміщена у березні 1962-го року в одній з голляндських газет, передрукована нюйоркським щоденником „Геральд Трібюн" карикатура, на якій Головного Отамана Симона Петлюру виведено разом з Гітлером та іншими тоталітаристами, включно із катами з совєтського НКВД. У висліді рішучої реакції з українського боку, редакція американського часопису була примушена не тільки вияснювати справу, але й перепрошувати за вчинений нетакт.

Рішуча українська постава в таких випадках доводить, що минулися вже часи, коли можна було знеславлювати безкарно і без будь-якого спротиву Україну і її вождів. Українці у вільному світі не приймають уже мовчки, без належної відповіді, такого роду ганебних виступів. Кожна спроба в цьому напрямку зустрічається з негайною гострою відсіччю з українського боку, з новим утвердженням української правди, з новим свідченням про українські визвольні змагання. Тепер, наприклад, уже неможлива така ситуація, щоб у Ню Йорку оваційно вітали вбивцю Головного Отамана, С. Шварцбарта, так, як це було в серпні 1933-го року, коли його не тільки приймали урочистим обідом, але й прославляли в американських газетах за „виконаний ним обов'язок" і за „геройство".

Спрямовані в Головного Отамана 25-го травня 1926-го року кулі не вбили ідеї, що її він уосіблював, ні його імени. Не знівечили їх і всі пізніші напади й наклепи. Вони тільки утвердили й утверджують ім'я Симона Петлюри, як символ української збройної боротьби, українського змагу за державність і незалежність.

Нові більйони для закордону

У Конгресі вирішується цими днями доля законопроєкту про нову допомогу закордонові, даговану від 1-го липня ц. р. В минулий вівторок Комісія закордонних справ Сенату прийняла урядовий законопроєкт про військову й економічну допомогу на найближчий бюджетовий рік у висоті — $4,662,000,000, скресливши з первісного урядового проєкту $216.500,000. Поки остаточно цей законопроєкт перейде через обидві палати Конгресу, законодатці напевно, як і щороку, дещо його обтинають, і названа вгорі сума буде трохи меншою. Все одно вона буде обертатися довкола велетенської позиції чотирьох більйонів, перевищуючи минулорічну позицію, якою були докладно $3.921,000,000.

Як щороку, так і тепер, справа фінансової допомоги Америки закордонові стає предметом палких дебат у Конгресі й у пресі. Вона викликає зрозумілі сумніви „сірої людини": як довго ще американський податковець має бути філянтропом для десятків країн на всіх континентах, з таким ефектом, що деякі найбільш обдаровувані країни не тільки не співпрацюють з Америкою в ділянці міжнародної політики, а — навпаки — кидають їй колоди під ноги, і в своїй псевдоневтральній політиці фактично підтримують ворогів Америки? Наприклад, комуністична Польща не проминає нагоди, щоб приєднати свій голос, коли Москва лає Америку, а „невтральність" таких обдаровуваних країн, як Індія, Індонезія, Камбоджа, Цейлон чи Єгипет, полягає в тому, щоб, використовуючи нинішній двоподіл світу, вигривати Москву й Пейпінг проти Вашингтону й навпаки, тягнути зиски з обох сторін, а в закордонній політиці, особливо на терені Об'єднаних Націй, іти майже з-правила з комуністичним бльоком. Тому офіційна формула уділювання допомоги „запріязненим країнам" не відповідає політичній дійсності.

Тому психологічно сумніви американських податковців слушні, тим паче, коли брак бюджетових фондів не дозволяє розв'язати задовільно таких пекучих внутрішньоамериканських проблем, як будова нових шкіл, лікарська опіка над старшими людьми і багато інших. Від листопада 1941-го року, коли ЗДА признали Совєтському Союзові більйон долярів, — американська допомога закордонові дійшла до астрономічних цифр, що їх докладно нема ні в якій оприлюдненій статистиці. „Чотирирічка" Атлантійського бльоку (НАТО) з'їла від жовтня 1949-го року $35 більйонів. Правда, в 1953-му році скінчилась щорічна допомога для Австрії, Бельгії, Голляндії, Люксембургу, Данії, Норвегії, Швеції, Ірляндії, Португалії і Ісляндії. Але зате прийшли новопосталі азійсько - африканські країни. А в минулому році заможня Західня Европа все ще дістала $564 мільйони на військові цілі, що їх не хотіла сама оплачувати. Як відомо, у цьому році прибавляється суму 600 мільйонів для Південної Америки в рямцях „Альянсу для Поступу", плюс $2.400,000,000 на позики південно - американським країнам по 800 мільйонів впродовж трьох років.

А втім, основний аргумент, що допомога закордонові потрібна для піднесення добробуту і закріплення незалежности країн, щоб вони остаточно не підпали під крила Москви - Пейпінгу чи не стали просто жертвою комуністичної агресії, залишається надалі аргументом правильним. Тільки виконування цього слушного принципу шкутильгає і додає пального до критики. Роля Америки, як лідера вільного світу, і водночас її найвищий у світі життьовий стандарт диктують їй поспішати з допомогою закордонові. Треба б тільки давати ту допомогу так, щоб такі країни, як „співіснувальні" Індія, Індонезія чи Бірма, не думали, що Америка „зобов'язана" їм своїми більйонами допомагати, а вони „мають право" допомагати ворогам Америки. З усіх сучасних парадоксів цей парадоксальний стан найбільш несамітний.

I. Овіт

НА КОРДОНАХ КОНФЛІКТУ

У гірській місцевості на кордонах Тайленду, що має також назву Сіям, розташувалися відділи американських військ, які захищатимуть цю країну на випадок проникнення червоних з Ляосу.

Протягом останніх місяців військово - політична ситуація в Південно - Східній Азії значно погіршилась, внаслідок просякання червоних з півночі в Ляос, який мав би залишитися абсолютно невтральною країною.

Конфлікт у зв'язку з Ляосом ускладнюється ще тою традиційною, побудованою на буддійському вченні, системою життя, яка вимагає від тубільців бути байдужими до всього, зокрема до власної оборони проти всякого насильства. Забравши цю країну в свої руки, комуністи матимуть можливість завоювати сусідні країни Тайленд, Камбоджі й В'єтнам, а там далі відкриється перед ними шлях на Малялі і Індонезію, з найбільшою, після китайської, в Азії комуністичною партією.

Американським військам, правда не дуже чисельним, доводиться жити в тяжких умовинах тропічної країни, де під час південних вітрів-мусонів випадає дуже багато дощів, а взимі з північніми вітрами приходить висока вологість з температурою понад 100° Фаренгайта. Також мають вони значні труднощі з транспортом, бо в Тайленді з його високими горами, річками та болотами сітка залізничих і шосейних доріг дуже рідка.

Сіям — країна традиційної монархії, яка зуміла в надзвичайно складних ситуаціях утримати свою незалежність, зокрема в 17 - 19 століттях, коли европейці забирали одну за другою азійські країни, перетворюючи їх на свої колонії.

Основне населення країни Таї, індо - китайського роду, почало мігрувати до Сіяму десь у середині 6-го століття й легко заволоділо країною, відтискаючи місцеві племена на північ.

У 1350-му році засновано об'єднане королівство Таї, кордони якого поширились на південь до Маляїв, на схід до Камбоджі. Перший король цієї держави відомий в історії під ім'ям Фра Рама Тібоди. Під його правлінням королівство швидко розвивалося і досягло високого рівня культури.

Торговельні зв'язки з сусідніми країнами, а згодом і з европейськими колоніяльними державами сприяли економічному розвиткові Тайленду, і він фактично перебрав на себе державний провід у тій частині Азії від могутньої і висококультурної держави — Кмер, що відтоді зійшла з кону історії.

У 18-му сторіччі Тайленд короткий час перебував під контролею Бірми, але після вдалої революції незалежність його була відновлена. Після смерти останнього короля із старої династії, в 1782-му році корона перейшла до ген. Пфая Чаккрі, основоположника сучасної династії.

Ця династія вміла утримувати добрі відносини з Англією, Голляндією та Португалією. Могутня китайська імперія під правлінням манджурської династії навіть не пробувала залізати на територію Тайленду, хоч заволоділа землями Індо - Китаю і почасти Бірми. Однак, китайці не змогли завести там свої адміністрації, як то зробили вони в Кореї, Сінкіянгу й Манджурії.

Тайленд — країна з 21 млн. населення, з багатими природними ресурсами, сприятливими умовами для розвитку сільського господарства, з великими покладами різних цінних руд і колосальними лісами, від тропічних до шпилькових у горах.

Тайленд має добре зорганізовану армію, невелику морську й повітряну фльоту, створену ще англійцями.

Під час Корейської війни уряд Тайленду вислав до Кореї 4.000 вояків, які не раз засвідчили своє вміння воювати. Уряд Тайленду тримається твердої антикомуністичної політики.

Інспірований у 1952-му році китайськими комуністами рух „вільного Таї" і створений ними маріонетковий уряд намагалися перебрати контролю країни. Але 20-го серпня 1953 року спробу червоного перевороту зліквідовано.

Населення Тайленду дуже стурбоване останніми подіями в Ляосі, з яким Тайленд має довгий кордон над рікою Меконг. Поява червоних на другому березі цієї великої водної магістралі вимагатиме скріплення внутрішнього порядку в країні, щоб не допустити до організування комуністичних партизанських банд.

Треба сподіватися, що американським військам вдасться зберегти кордон від загрози комуністів.

Червоний Китай навряд чи відважиться на відкритий військовий конфлікт в Ляосі, хоч спроба його невтралізувати згідно з американським пляном не дасть позитивних вислідів, як то вже показала труманівська політика в Китаї, де ген. Маршал за всяку ціну намагався довести до коаліції червоних з національним урядом.

Погрози Хрущова, мабуть, таки залишаться погрозами, і ледве чи піде він на підтримку Китаю в разі відкритої війни, як не пішов Сталін під час війни в Кореї, залишаючи собі вільну руку і обмежуючись висиланням зброї та літаків. Нині ситуація інша.

Найближчі тижні дещо вияснять, хоч погіршання ситуації ледве чи можна чекати: незабаром почнеться період південних мусонів, коли у джунглях Південно - Східньої Азії завмирає всяке життя.

І ТУТ — І ТАМ

І тут, і там
співають солов'ї . . .
І хоч кругом
чужі мені обличчя,
Чужі міста
і стежки не свої, —
Весна і тут
в свої обійми кличе.

І тут, і там
радіє дітвора,
На цілий рік
ховаючи санчата.
І хоч нема тут
другого Дніпра,
І тут, як там,
кохаються дівчата.

І хоч блакить
небесна тут не та,
Не тих пісень
співає в полі вітер, —
І тут, як там,
колоситься жита,
І тут своя краса
чужого світу.

Та все ж мені
чогось бракує тут . . .
А там? — Того,
за що так тут тримаюсь.
І так живу —
чомусь життям це звуть!
Ні тут, ні там —
караючись, не каюсь.

ІВАН ОВЕЧКО

Ю. Пундик

ЕВРОПЕЙСЬКА ГОСПОДАРСЬКА СПІЛЬНОТА І ЗДА

(2)

Доказом того, що американці свідомі цієї небезпеки, є „втеча" американського капіталу до Европи, тобто намагання американських підприємств дістатися всередину ЕГС. Американські капіталовклади в країнах ЕГС сильно зросли в останніх роках. Вже в 1958-му році вони дорівнювали $4.4 мільярда (проти лише 1.7 мільярда в 1950-му році); лише за дев'ять місяців 1961-го року американці інвестували закордоном $1.2 мільярда, з чого велика частина пішла до країн ЕГС.

Ця втеча капіталу вдаряє подвійно по ЗДА. Поперше, вона зменшує капіталовклади в самій Америці і тим самим ріст американської промисловости. Подруге, вона збільшує дефіцит в американських міжнародних фінансових оборотах і ослаблює американські резерви золота.

Щоб мати кращий образ цієї останньої проблеми, вистачить проаналізувати хоч би дані про американські міжнародні фінансові обороти в 1960-му році (в мільярдах долярів):

Торговельний оборот (товари й інші):				
Експорт, включно з військовим матеріялом			27.3	
Імпорт			23.3	
Надвишка				4.0
Грошові виплати закордон:				
Приватні:				
Довгореченцеві інвестиції	1.7			
Короткореченцеві інвестиції	2.2			
Інші перекази	.8	4.7		
Державні:				
Позики	1.1			
Господарська допомога	1.6	2.7		
Разом				7.4
Фінансовий дефіцит, без поправок				3.4
Відняти поправки				.8
Чистий дефіцит				2.6
Дефіцит, заплачений золотом				1.7
Баланс заборгованости перед чужинцями				1.9

Від 1957-го року до січня 1962-го року американський запас золота зменшився з $22.8 мільярда до 16.8 мільярда. Цей відплив золота із ЗДА спричинив два роки тому маленьку паніку на міжнародному грошовому ринку і досить поважні побоювання, що ЗДА примушені будуть девалювати доляра. Спільні заходи ЗДА і західньоевропейських країн побороли цю паніку, і ціна доляра на лондонській біржі вернулася до нормального рівня. Однак, дальший поважний відплив золота з Америки може знову викликати паніку, втрату довір'я до доляра й до валюти тих країн, які гарантують її доляром, і поважні господарські та політичні ускладнення для країн, господарсько і фінансово пов'язаних із ЗДА.

Щоб спинити відплив золота, ЗДА мають дві можливості: зменшити урядові позики і пожертви за кордон, тобто економічно відсталим країнам, або збільшити надвишку в торговельному обороті. Вимоги холодної війни з країнами комуністичного бльоку відпадають першу можливість. Тому залишається друга, тобто збільшити експорт товарів. Для цього Америка мусить намагатися, з одного боку, зменшити кошти своєї продукції, а з другого — добитися від її головних відборців зменшення митних обмежень на американські товари. Саме одним із таких відборців є Европейська Господарська Спільнота. Це в свою чергу вимагатиме від ЗДА зменшення їхніх митних обмежень.

За дотеперішнім законом, президент ЗДА має право регулювати мита, але тільки до певного рівня. Ці обмеження в правах президента, на думку Кеннеді і його торговельних дорадників, обмежують можливості уряду ЗДА переговорювати з ЕГСпільнотою в справі задовільного митного договору. Тому в січні ц. р. Кеннеді подав Конгресові проєкт закону, який давав би президентові право зовсім зняти мита на кількадесят важливих груп виробів і значно обнизити мита на інші вироби, якщо він вважатиме це за потрібне. Якщо знесення або зниження митних обмежень поставило б якісь підприємства у тимчасові труднощі, уряд фінансово допоміг би їм перебороти ці труднощі і стати здібними конкурувати своїми виробами з чужими виробами на американському ринку.

Запропонований закон розглядає конгресова комісія. Якщо судити із загальної реакції більшости промисловців і робітничого світу (голова Американської Федерації Праці Джордж Міні і ввесь Екзекутивний Комітет АФП-КІО висловили підтримку), цей закон правдоподібно буде схвалений, але не без сильної опозиції. Ця опозиція виходить з двох джерел. Поперше, проти нього рішуче виступають представники тих галузей промисловости, яким важко було б конкурувати із закордонними виробами, коли б була знята митна охорона. Подруге, противники лібералізації митної політики вказують на те, що закордонні товари, випродуковані низькооплачуваними робітниками, зеллють американський ринок і позбавлять високооплачуваного американського робітника його праці. Цей останній аргумент дуже популярний і виглядає на речевий, коли порівнювати лише заробітні платні. Образ дещо зміняється, коли взяти під увагу продукційність робітника і загальні кошти продукції. Переведений одним видавництвом опит підприємців, які мають свої відділи за кордоном, виявив таке порівняння коштів продукції за кордоном у відсотковому відношенні до американських коштів:

	Загальна сума коштів	Кошт робітника
Англія	82%	64%
Країни ЕГС	85%	54%
Франція	109%	61%
Німеччина	82%	55%
Латинська Америка	120%	53%

Чи не характеристичним фактом є також хоч би те, що тоді як від 1959-го до 1960-го року торгівля між членами ЕГС зросла на 25%, імпорт американських товарів до ЕГС зріс на 44%.

Збільшення продукційности і робітника і підприємств в країнах ЕГС, безперечно, може збільшити конкуренційну перевагу їхніх виробів над американськими. Але прихильники тіснішої господарської співпраці в ЗДА надіються, що ціна робітника в ЕГС мусітиме піднятися, і вказують на те, що вона в останніх роках підніма́ється значно швидше, ніж в Америці. Це особливо помітне в Німеччині, де, наприклад, у 1961-му році пересічні заробітні платні промислових робітників піднеслися на 11.4%, а продуктивність — тільки на 3.7%; унаслідок цього кошти продукції і ціни підносяться — кошти прожиття піднеслися на більш як 3% а велика колись надвишка в закордонній торгівлі (в 1961-му році експорт товарів перевищував імпорт на $1.6 мільярда) починає раптово зникати.

До того американська промисловість в останніх двох десятиліттях, маючи запевнений збут своїх виробів, охляла та „обросла салом"; також і робітництво зуміло вибороти собі підвишки платень більші, ніж це було оправдане зростом продукційности. Тому закордонна конкуренція примусить американську промисловість позбутися її оспалости, стати видайнішою і шукати енергійніше шляхів до вдосконалення своєї продукції. На далеку мету це виеліміную маловидайні підприємства, збільшить загальну кількість товару на ринку по нежчих цінах і піднесе загальний життьовий стандарт.

Однак, як близько або як далеко є та „далека мета"? Відомий економіст Кейнс колись висловився, що „на далеку мету ми всі помремо". Для робітника, заробіток якого залежить від того, чи його фабрика буде існувати й працювати, далеко важливішим є таке питання: що станеться, коли дешевші закордонні вироби викинуть американські вироби з ринку і спричинять безробіття? Щоб заспокоїти ці побоювання, Кеннеді обіцяє зменшувати митну охорону поступово і обережно, щоб дати час американським підприємствам пристосуватися до конкуренції. Крім того втрата продукції в одній галузі промисловости, чи в однім підприємстві, може бути компенсована зростом продукції й праці в інших галузях через зріст експорту і внутрішнього споживання. Врешті, Конгрес недавно схвалив і Кеннеді підписав закон про спеціяльну допомогу безробітним робітникам для їх перевишколу й переселення на інші місця праці.

Незалежно від опозиції, Америка мусітиме звикнути жити і співпрацювати з своєю хресною дитиною, Европейською Господарською Спільнотою.

ГОЛОС ЧИТАЧА

Про голод в Україні

У „Свободі" з 30-го січня цього року в статті: „Американці про великий голод в Україні" Юрій Таркович називає цілий ряд праць американців (і не-американців) англійською мовою, в яких є матеріяли про спричинений Москвою в рр. 1932/33 великий голод в Україні. Це є дуже добрий почин для збирання документальних матеріялів про бестіяльний злочин москалів, доконаний над поневоленим українським народом. Добре було б, щоб читачі „Свободи" нотували на її сторінках усі такого характеру праці американців, англійців та взагалі чужинців. Це облегшить працю тому, хто візьметься зібрати й видати їх окремою книжкою. Така книжка буде дуже потрібна в той момент, коли український нарід зможе пред'явити Москві рахунок за всі її страшні кривди, які вона заподіяла українському народові за час окупації України. Таких праць — Ю. Таркович має рацію — появляється багато, і ті, що він назвав у своїй статті, далеко не всі.

Ось, для прикладу, я тепер читаю книжку Maurice Hindus: "House Without a Roof. Russia After Forty-three Years of Revolution". Doubleday & Co., Garden City, N.Y., 1961, ст. 1-XIV+562.

Про голод в Україні автор пише таке:

„Вліті 1932-го року я був знову в Україні. Покійний, в Орегоні народжений, Ролф Барнес з нюйоркської „Геральд Трібюн" товаришував мені в подорожі по Київській і Полтавській областях. В селі Решетилівка, коли ми проходили вулицями, селяни повиходили з хат і розповідали нам про страхіття голоду.

„Зима прийде, — скаржились вони, — а ми не будемо мати хліба і помремо". Зима прийшла, вони не мали хліба і — померли. Щонайменше два мільйони їх померло в самій Україні, згідно з підрахунком, що я чув у Полтаві вліті 1934-го року".

„Офіційно Кремль заперечував, що там був голод — пише автор, — хоч кожний в Москві говорив про це. Чужинецьким кореспондентам не дозволяли передавати новин своїм агенціям або подорожувати поза Москвою і Ленінградом. Але Ролф Барнес зігнорував цензуру. Він телефонував про події до лондонського бюра „Геральд Трібюн". Його другого дня покликали до відділу преси і загрозили викинути геть. Його врятувала інтервенція Аллена Вайта з „Емпорія Газетт" у М. Літвінова".

Далі автор згадує, що Вінстон Черчілл у своїй "The Hinge of Fate" пише, що Сталін у розмові з ним признав, що в боротьбі московської комуністичної влади за колективізацію згинуло з голоду десять мільйонів людей (ст. 218-219). Ця боротьба, як відомо, відбувалась лише в Україні. На Московщині не треба було колгоспів заводити, вони там завжди були, хоч мали іншу назву „общин".

На мою думку, Ю. Таркович у своїй статті зробив маленьку методичну хибу. Всі праці, які він у своїй статті назвав, він подав в їхній оригінальній транскрипції, але всі імена подав по-українськи. Не так легко відтворити та відшукати ці імена в їх оригінальній транскрипції. Місця і дати видання праці та назви видавництв також дуже потрібні.

Михайло Шляхтиченко

Інж. Любомир Савойка

ПОЛЯКИ ПРО УПА

(4)

Команда УПА, що мала в терені добре зорганізовану розвідку з широко розкиненою сіткою інформаторів, придивлялась до тих воєнних приготувань з вершків гір. Вона бачила всі вихідні становища відділів польської дивізії, зорієнтувалась в напрямі перешукування терену і мала досить багато часу, щоб загрожені терени залишити і затерти сліди свого там перебування. Вночі малими групами перейшли упівці на північ від Солини і на південь від Тисни, на зади польського війська.

Польська дивізія з тяжкими трудами перейшла ввесь призначений терен і ранком третього дня опинилася під горою Галич. Льорнетки польських офіцерів спрямувались на вершок гори. Там побачили вони дві шибениці з повішеними. Пів дня спиналися до них польські вояки разом з шефом уряду безпеки з Ліська, поручником Турським. Повішених відразу розпізнали: один з них був сержант Юзеф Гарелка, що як польський шпигун пристав був до УПА, а другий — господар з Команчі, Кузьмин, що переховував у себе від стрільців УПА польського вояка з „Війська Охорони Пограниччя" Карасінського.

Так нещасливо скінчилася та бундючна виправа польської дивізії.

Автор „Луна в Бещадах" описує, як то раз стрільці УПА забрали в поляків гармату, що відбилася від колони. Поляки по ще свіжих слідах кинулися здоганяти упівців, але — даремно. Кіньми приволікли гармату аж до постою сотні Гриня, затерши за собою сліди.

∴

Як ми вже бачили, сили й оперативність відділів УПА були такі, що з ними не могли собі дати ради польські війська протягом майже чотирьох років. Вістки про успішні дії УПА дісталися й за кордон. Два англійські журналісти, дуже заінтересовані УПА, часто відвідували курінь Рена (Івана Мізерного, що брав участь свого часу в атентаті на польського міністра внутрішніх справ Перацького — подає автор книжки). Були це Джон Куртіс і Д. Робінзон. Вони навіть брали участь в акціях УПА. Джон Куртіс — пише автор книжки — пізніше згинув у Кореї, а Робінзон і нині займається в Лондоні журналістикою.

∴

Польських партизанів з ВІН автор „Луна в Бещадах" трактує як справжніх бандитів. Їх ціллю, — пише він, — було нищити жидів і польських большевиків. Це ті, — додамо ми від себе, — що нимордували наших священиків, свідомих селян і інтелігенцію в околиці Бірчі, Перемишля та ін.

Автор „Луна в Бещадах" описує бандитські напади тільки одного польського відділу, „Горейонце Серце", командантом якого був „майор" Жубрид, син шкільного сторожа в Сяноці, колишній підстаршина. Всі акції цього відділу полягали в грабунках і мордуванні.

УПА, зокрема її жандармерія, мала також великий клопіт з тими польськими партизанами. Бо хоч УПА та ВІН ніби й були в порозумінні і поділили терени своїх акцій, польські партизани ніколи не додержували умов, але грабували й убивали населення де лише вдавалось, не виключаючи й тих районів, що належали до УПА.

По проголошенню варшавським урядом амнестії для польських партизанів відділ Жубрида дуже змалів. Він тоді сподівався на поміч УПА і старався порозумітися в тій справі з курінним Реном. Але УГВР в Мюнхені, знаючи про те, що з причини амнестії багато польських партизанів покине відділи ВІН і передбачаючи їхній скорий кінець, перестерегла в цій справі Рена через свій кур'єрський осередок ОУН „Голодоморе".

Відділ Жубрида польські війська зліквідували, а його самого вбили.

(Кінець)

РЕЗОЛЮЦІЇ КРАЄВОЇ РАДИ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ

Крайова Рада Українського Конгресового Комітету Америки, в якій заступлені вибрані представники 55 Центральних Організацій і 113 Відділів з 38-ми стейтів ЗДА, що зібралися на свої наради в дні 19 травня 1962 року в Ню Йорку, вислухавши обширних звітів голови УККА, проф. д-ра Лева Добрянського, урядуючого віце-президента Теодора Миника і касира Йосифа Лисогора, приймає їх до відома з повним одобренням.

Крайова Рада стверджує, що Український Конгресовий Комітет Америки під проводом теперішньої Екзекутиви, не зважаючи на важкі обставини та багато труднощів і недостатні фонди, проробив велику працю і добився таких осягів:

1.) Подбав про схвалення Конгресом ЗДА законної постанови про „Тиждень Поневолених Націй", включаючи і визнання права Українського Народу на відновлення державної незалежности.

2.) Постарався — про схвалення Конгресом ЗДА закону про побудову пам'ятника Тарасові Шевченкові на публічній площі у Вашингтоні та подбав про поширення виданої його коштом брошури „Тарас Шевченко — борець за свободу", як відбитки з рекордів Конгресу ЗДА в 50,000 примірниках.

3.) Дав ініціятиву для створення „Крайового Комітету Побудови Пам'ятника Тарасові Шевченкові" і для збірки потрібних фондів на виконання тієї будови та активно включився зі своїми Відділами у працю цього Комітету.

4.) У зв'язку з приїздом до Америки Нікіти Хрущова УККА причинився до розсліду його злочинних дій в Україні перед Комісією Конгресу ЗДА. Вислідом тих старань переведено урядове переслухання цілого ряду осіб і видано урядову публікацію книжки Конгресу ЗДА з документальними свідченнями про ці злочини. Цю книжку УККА помножив своїм коштом в 10,000 примірників і поширив її по цілому світі.

5.) УККА повів широко заплановану і переведену в масових демонстраціях акцію проти відвідин совєтського диктатора Хрущова в Америці, подавши широкі інформації в пресі, радіо й телевізії, поширивши в 60 тисячах примірників інформаційний англомовний листок — „Хрущов — кат України", виданий в тій цілі. Наша акція знайшла широкий відгомін в прилюдній опінії в американській і в закордонній.

6.) УККА повів на терені ОН основну акцію проти комуномосковського імперіялізму, доручивши всім представництвам вільних країн Об'єднаних Націй виданий друком в трьох мовах меморіял про російський імперіялізм і колоніялізм. Рівнож поширено між представництвами ОН і поза ними в ЗДА та інших країнах 4 власні англомовні публікації про нищення московським большевизмом українських церков, культурних пам'яток й економічну експлуатацію України, а з чужих видань закуплену і поширену книжку англійською мовою проф. Романа Смаль-Стоцького „Поневолені нації".

7.) УККА в інформативних цілях видавав різні публікації. З періодичних видань належить згадати: „Українознавчий Квартальник", який появляється вже 18 літ (разом вийшло 68 книжок) і „Український Бюлетень" — 15 літ (появилось 336 чисел), та понад 50 відбиток з Конгресового Рекорду ЗДА в накладі кількох сотох тисяч примірників, зі заявами сенаторів і конгресменів в справі комунізму й російського імперіялізму та агресії супроти України. Всі ці видання, що розходяться на різні адреси в 62-х державах світу, помітно вплинули на глибше зацікавлення світової опінії українською справою.

В цьому ж періоді розпочато ще такі акції:

а) Широка підтримка резолюції конгресмена Флада для створення в Конгресі ЗДА постійної Комісії Поневолених Націй.

б) Видання Поштовим Урядом ЗДА Шевченківської Марки в Серії „Борців за Свободу".

в) Заснування „Академії Волі".

г) Створення в ОН Комісії для розслідження московського колоніялізму та народовбивства.

ґ) Завершення видання „Історії російського імперіялізму" та книжки під назвою „Архітекти большевицького режиму в Україні".

В звітах подано також акції, що є в ході чи заплановані, або ті, що є в процесі підготови. Всі вище наведені акції дають загальний нарис для насвітлення діяльности УККА та тієї праці, яку він виконав.

Крайова Рада є переконана, що всі ці акції можна у великій мірі поширити й поглибити, якщо українсько-американське громадянство прийшло б йому з більшою матеріяльною допомогою.

II.

На основі того, що провідні органи УККА досягнули і запланували досі, Крайова Рада доручає доложити всіх зусиль в Централі УККА і на місцях для завершення запланованих праць. У тій цілі треба:

1.) Збільшити активність представництва УККА на терені Панамериканської Конференції і докласти якнайбільших старань, щоб справа скликання Світового Конгресу Вільних Українців була належно підготовлена і реалізована.

2.) Продовжувати започатковану акцію в справі в'язненого СССР уже 17 літ Галицького Митрополита Кир Йосифа Сліпого для мобілізації світової опінії проти такого насильства над високим церковним Достойником та проти мартирології українських церков у ССР.

3.) Напружити всі сили організованих клітин УККА на місцях для здобуття більшої кількости постійних платників УНФонду у рямках визначених квот на окремі осередки з тим завданням, щоб новий адміністративний рік виявив у прибутках $ 125,000. Без досягнення цієї суми УККА не буде в спроможності виконати тих всіх важливих завдань, які стоять перед ним в ділянці оборони української визвольної справи.

4.) Крайова Рада доручає скликати ще перед 8-ою Конвенцією УККА нараду представників усіх центральних організацій в цілі закріплення їх співпраці з УККА.

5.) Крайова Рада рекомендує Екзекутиві УККА створити спеціяльну Комісію, зложену з представників організацій, що видають українські часописи, яка мала б перевести досліди в справі відношення платників УНФонду до УККА і на шпальтах їхніх часописів публікувати їхні побажання.

6.) Крайова Рада рекомендує Екзекутиві УККА подбати про те, щоб Редакції українських часописів відкрили на своїх шпальтах окремий відділ для публікування постійних інформацій про працю УККА.

7.) 8-ий Конгрес Американських Українців, що має відбутися в днях 12, 13 і 14 жовтня цього року в Ню Йорку, мусить бути виявом зміцненої і поширеної сили УККА на місцях та показом організаційної справности його членства і жертвенности для спільних завдань, що стоять перед нами, а саме для зміцнення оборони Злучених Держав Америки і віданости визвольній ідеї України.

Всі інші справи і суґестії, піднесені в звітах голови, президента і касира УККА та у виступах присутніх членів Крайової Ради залишаються до ближчого розгляду і вирішення Ради Директорів, що буде скликана ще перед 8-им Конгресом.

Перед З'їздом-Здвигом Перемищини, Посяння, Лемківщини, Холмщини, Полісся

На тему з'їздів на сторінках преси було вже багато голосів. Були голоси терпкі, а були й прихильні. Не мають рації ті, що такі з'їзди критикували. Правда, з'їздовці певних повітів, чи міст, своїми з'їздами України не врятували й не врятують. Та має повну рацію один з авторів, який слушно завважив, що патріотизм кожного з нас починається від рідної хати, рідного села, міста, повіту, а потім він сягає далі й далі й так народжується любов до своєї всієї батьківщини.

Живучи тут в добробуті, ми часами стаємо важкими, стаємо за Шевченком — „гнилою колодою". І ось такий з'їзд зрушує людину з отупіння, вона починає думати, а потім починає і діяти. Знаємо, що після з'їздів повиходили різні альманахи, книжки, в яких призбирано немало цінного матеріялу, який був би пропав може раз на завжди, як би саме не такий з'їзд, який став поштовхом дітям для неодного й записати для майбутнього припалий порохом матеріял, з певної ділянки нашого творчого життя на рідних землях. Це вже багато. Люди були б прогаяли той час, а так вони ожили, оживили пам'ять і таки щось зробили для майбутніх поколінь, щоб їм передати певні матеріяли про свою батьківщину. Кривди від того нікому не сталося, а користь ясна.

Нераз зроджується думка, чи не час вже створити при НТШ спеціяльний відділ, який зайнявся б збиранням прерізних матеріялів з різних повітів нашої розлогої батьківщини. Списати: звичаї, обичаї, побут і навіть гадається, як би то було корисним, як би знайшовся між нами такий ідеаліст, а списав на папір і під ноти різні народні пісні із різних повітів із їхніми мелодіями. Ми ж є свідками, як наш смертельний ворог нищить на наших рідних землях найцінніший скарб нашого народу, — нищить його релігію, нищить звичаї і обичаї, побут, спотворює духовість нашого народу. І хто знає, чи такий підручник із народними співами, їх мелодіями, не став би колись єдиним джерелом відтворення пісень, що їх ми співали ще так недавно на рідних землях. Став би джерелом надхнення і відтворення нашої духовости. Бо затративши її, страшно й подумати, — ми зникли б із лиця нашої батьківщини. Але ми не сміємо її затратити, ми мусимо прикласти всіх зусиль, щоб її тут на еміграції зберегти, зафіксувати й передати в слушний час своїй батьківщині.

В 1953 р., учні й учениці середніх шкіл княжого міста Перемишля, під проводом своїх пань і панів професорів, започаткували в Америці з'їзди, своїм величавим з'їздом 4-го липня в готелі Бревурт при 5-ій Аве. Занотовано на з'їзді 330 учасників. Вітала нас преса, представники установ, вітали численні привіти, телеграми із усіх кінців світу. Як овоч цього з'їзду, появилася документальна книга п. н. „Перемишль — західній бастіон України". Це неабиякий вклад в духову культуру рідного народу. В ньому поміщено багато цікавого історичного матеріялу й то завдяки голові Ред. Колегії проф. Б. Загайкевичеві, який для тієї книги віддав ввесь свій запал, свої сили, енергію та багато посвяти. Треба бути справедливим і сказати, що фінансову базу створив Андрій Бук своїми вечерницями і тільки завдяки тому, можна було зліквідувати довг книжки.

Перемишляни почали ці з'їзди, то вони думають і далі не спати, а чимось ще причинитися для своєї поневоленої, а непокореної батьківщини. Задумали в найближчому часі скликати З'їзд-Здвиг, тим паче, що ще в 1953 р. підчас з'їзду лунали голоси, між ними голос голови „С. Українок" Олени Лотоцької, щоб такі з'їзди відбувати частіше. Ото ж задумано запросити представників Лемківщини, Посяння, Холмщини та Полісся. На з'їзд кличемо не тільки нашу інтелігенцію, але всі прошарки громадянства. І відбудеться він в тому часі й там, де більшість із зголошених собі того забажає. Ми з свого боку пропонуємо відбути його на Союзівці або в Ню Йорку, або у Філядельфії. Тягар того з'їзду спаде на тих, в місцевості кого той з'їзд буде відбуватися. Найкраще його відбути перед Днем Незалежности й із Загальними Вечерницями. Очевидно, до участи проситимемо наших численних отців, щоб можна було відправити торжественну Службу Божу, а вже є ділом наших співочих сил, щоб відповідно співав хор.

Яку ж ціль ставимо ми собі скликаючи такий з'їзд? І який сенс скликати в такому маштабі, подумає неодин? Відповідаємо так, як писали на початку: збудити нас з отупіння, оживити відносини між нами, ближче запізнатись із діячами тих наших окраїнних земель. А як вислід з'їзду, видати невеличку, документальну брошуру в англійській мові, з відповідною мапою, в якій ядерно представлено б історію тих наших земель, як відвічно наших історичних і ця брошура мала би бути захована до недалекого часу, коли завалиться комуна. І щоб знову не було штучних „ліній", щоб знову не обкраювали території нашої батьківщини, — ми саме маємо в даний момент вручити всім дипломатам нашу брошуру, доказуючи всім, що ми по чуже не посягаємо, але від свого не відступимо й такі міста, як: княжий город Перемишль, Сянік, столиця короля Данила Холм, а ще: Ярослав, Криниця та Біла Підляшська, мусять знайтися в кордонах України. Оборона цих наших окраїнних земель за приналежність їх до України, це не тільки справа їхніх мешканців, а справа всеукраїнська.

Звертаємо увагу, що такий З'їзд-Здвиг відбудеться під умовою, що вньому зголосить свою участь неменше 300 осіб. Всі зголошення висилати до кінця травня ц. р. на адресу:

P.O. Box 992,
Passaic, N.J.

Якщо хтось із заінтересованих буде мати якісь завваги, побажання, і дістати від ініціяторів З'їзду-Здвигу певні інформації, — щоб не перевантажувати доброї волі людей, кожен такий мусить прислати заадресовану, оплачену коверту, чи поштову картку. Добродіям, які своїми датками причиняться до покриття адміністраційних витрат, будемо вдячні.

Коли зголоситься відповідне число охочих взяти участь у величавому З'їзді-Звизі, ми у свій час повідомимо в пресі про час і місце його переведення.

Петро Ямняк

Річні Загальні Збори СУЖ

24 квітня в Мюнхені відбулися річні загальні збори Спілки Українських Журналістів у Німеччині. До обраної президії зборів увійшли: інж. Д. Андрієвський, голова, інж. І. Лучишин, заступник голови і Ю. Семенко, секретар.

У заступництві хворого голови СУЖ В. Стахова звіт про діяльність управи виголосив мгр А. Мельник, заступник голови, та В. Леник, секретар управи. Складаючи звіт Контрольної Комісії, проф. П. Зайців указав на позитивну діяльність уступаючої управи СУЖ, зокрема на влаштоване нею з нагоди Дня Самостійности і Соборности України (22. I.) прийняття для працівників чужинецької преси, яке знайшло помітний відгомін у німецьких газетах і радіо. Також проф. С. Шах зазначив, що успіх проведеної недавно в Мюнхені пресової конференції Українського Християнського Руху, в центрі якого стояла доля перебуваючого на засланні в Сибірі митрополита Української Греко-Католицької Церкви Сліпого та переслідування Москвою релігії в Україні, великою мірою зумовлений допомогою з боку СУЖ та активного журналіста Г. Котоpовича. Проф. З. Соколюк говорив про вдалу і повчальну екскурсію до радіостанції „Свобода", що її організувала управа. Слава Стецько, З. Пеленський, М. Брилянський, С. Мудрик та інші, які забирали голос у дискусії, висловили переконання, що СУЖ, як організація, мусіла б зайняти становище до подій на Батьківщині, налагодити співпрацю з профспілкою німецьких журналістів, заініціювати зустрічі німецьких державних і політичних діячів з українською еміграцією в Німеччині. Живемо в час деконьюнктури української справи на міжнародній арені і небезпечного збайдужіння до політики серед еміграції. Українські журналісти повинні постійно відносити українські питання, сприяти його виходові на міжнародну площину, а також будити до діяльності збайдужілих.

Нова управа СУЖ обрана в такому складі: Володимир Стахів, голова; Антін Мельник, заступник голови; Ю. Семенко і В. Волинський, члени; на секретаря управи обраний В. Штелень, кандидатами в члени управи — М. Борис і І. Чорній. Контрольна Комісія: проф. Є. Кловінський, проф. П. Зайців, д-р Д. Куликовський. Товариський Суд: д-р М. Коновалець, проф. О. Юрченко, проф. З. Соколюк. Кандидат в члени — інж. І. Лучишин.

Річні збори СУЖ обрали на почесного члена спілки д-ра М. Коновальця.

Президія Зборів

● На музично-вокальному вечорі Літературно-Мистецького Клюбу, що відбудеться в п'ятницю, дня 25-го травня ц. р., в приміщенні Клюбу, о год. 8-ій веч., виступить піяніст Лео Нагель, студент Джуліярду й учень проф. Розіни Левін і соліст бас із Мілано Тадей Ванжура при фортеп'яновому супроводі пні Є. Чапельської. Тадей Ванжура це українець, який студіював в Італії і був лавреатом конкурсу співаків 1960 р. Лео Нагель виконує твори Баха, Гайдна, Нагеля, Бетговена, Шуберта і Дебюссі. Ванжура співатиме арії українських і чужоземних композиторів.

45 осіб згинули в летунській катастрофі в Айові

Сентервілл, Айова. — 23-го травня виявилося, що вночі з 22-го на 23-го травня в катастрофі літака Буїнґ 707 Континентальної Летунської Лінії згинули всі 45 осіб, коли літак із невідомих причин розлетівся вгорі, і його частини були розкинені, на обширі 50 миль. В повітрі бушувала сильна буря з громами, і, можливо, що грім вдарив в літак. Літак летів із Шікаґо до Лос Анджелесу в Каліфорнії. Оден із 37 пасажирів був ще живий на землі, але він помер 8 годин пізніше в шпиталі. Це вже третя катастрофа літака - джета Буїнґ 707 від 1958-го року, коли ці літаки були віддані до вжитку.

Міні твердить, що збільшення прибутків працедавців не зменшує числа безробітних

Вашингтон. — Голова Американської Федерації Праці - Конґресу Індустріяльних Організацій Джордж Міні заперечував твердження президента Крайового Товариства Продуцентів Чарлза Р. Слая про те, що більші прибутки промисловців спричиняють зменшення числа безробітних. Ці диспути відбувалися в другому дні Конференції в справах економічних проблем, яка відбувається в Білому Домі. Президент Слай твердив, що не автоматизація праці спричиняє збільшення числа безробітних, а причиною щораз більшого числа безробітних є те, що зростають заробітні платні робітників, і те, що уряд жадає завеликих податків від прибутків бизнесменів. Міні сказав, що він радо почув би, як би то президент Слай міг довести, що збільшені прибутки підприємців зможуть створити кожного року по 1,350,000 нових місць для нових робітників, які виходять на ринок праці, і як би то можна створити ще нових 200,000 місць праці для тих робітників, які кожного року втрачають працю внаслідок автоматизації праці. Секретар торгівлі Лютер Г. Годжес твердив, що коротший тиждень праці не є ліком проти завеликого числа безробітних. Секретар праці Артур Дж. Голдберґ ствердив, що такі конференції є корисні, і вони будуть періодично відбуватися.

● **Президент Кеннеді** домагається додаткових фондів на те, щоб покрити ті непередбачені видатки, які виникли внаслідок витрат на пробні атомові експльозії, що їх переводиться тепер на Пацифіку. На ту ціль Президент домагається суми дол. 120 мільйонів.

● **Сенатор - демократ** з Індіяни Венс Гартке остерігає демократів, щоб не легковажили цьогорічних виборів тому, що Інститут Публічної Опінії д-ра Ґеллупа передбачає перемогу демократів, бо це може для партії скінчитися. Всі демократи повинні вести завзяту виборчу кампанію, щоб здійснити направду демократичну перемогу.

Десятиліття радіопрограми д-ра Івана Гурка в Клівленді

У неділю 11 травня 1962 р. почалася перша радіо - програма д-ра Івана Гурка, яку він започаткував у компанії з п. Потічним. Ця перша програма була присвячена українським матерям, бо припала якраз на день Свята Матері. Його святочна промова до українських матерів і їх дітей, розкиданих по всьому світі, зворушила не одну тисячу українських сердець у Клівленді. Добре підібрані українські пісні на це свято й на інші програми забезпечили програмі десятилітнє існування.

У газетній статті трудно описати 520 програм, що їх скомпонував д-р Гурко для громадян мільйонового населення Клівленду, серед якого є 60 національних груп, які творять так звану мозаїку культур.

На самому початку д-р Гурко сумнівався, чи буде він здібний до тієї місії, за яку він брався. Директор стації WDOK, чеського роду, підбадьорив його такими словами: „Я сам починав свою кар'єру з організації чеських програм і дійшов до становища директора стації. А вам, у великій мірі, допоможуть українські „надґерні пісенчкі, ктері також будов вокліцкі прікрасов нашего радія". Це говорив п. Вольф, який прибув до Америки із Праги в 1927 р. і мав перед собою українця, що студіював у Празі вісім років і добре розмовляє чеською мовою.

Дружня атмосфера на стації сприяла творчій праці, і за пізроку д-р Гурко перейшов на самостійну програму. До співпраці запросив він свою заміжню дочку Любу Водиар, яка виявилась добрим спікером і декляматором. До співпраці запрошував він також редактора Осипа Новицького.

В програмах д-ра Гурка відчувається небуденна мистецька творчість. Це признавали йому люди, що слухають його програми. У програмі, присвяченій дню 22 січня, майстерно відтворено проголошення Четвертого Універсалу на Софійській площі у Києві, при звуках дзвонів і сальвах гармат.

Не менш захоплюючими і зворушливими програмами, які д-р Гурко підготував для Клівленду, були Свят - вечірні програми під Різдво, у яких домінували українські колядки і щедрівки. Ці програми надавав він за окремим договором як цілогодинні, і вони не були включені до загального числа щонедільних, які тривають по півгодини.

Я, працюючи на фабриці, не раз у розмовах з представниками різних національних груп довідувався, що українські програми, головно музику і пісні, слухають поляки, чехи, словаки, німці, мадяри, хорвати, серби, словінці, італійці, еспанці, англійці. Тому то для піддержки українських програм не бракує спонзорів, якими переважно є різнонаціональні бизнесмени.

У Клівленді існує ще й друга українська радіопрограма, якою завідує Організація Оборони Чотирьох Свобід України. Ця щонедільна програма надається з іншої висильної стації, і про неї варт згадати окремо.

До цих програм клівлендці вже звикли, і через них подають свої оголошення кілька десятків організацій. На цих програмах, крім музики й пісень, також коментується важливіші міжнародні події.

Відзначаючи десятилітню працю д-ра Гурка, що є членом спільної організації Літературного Клюбу при публічній бібліотеці Джефферсон Бранч, від імени цієї організації складаю йому щиросердечні ґратуляції і бажаю йому і пані Любі Водиар сил і кріпкого здоров'я та ще більших успіхів у наступному десятилітті їх культурної і мистецької діяльности на службі українському народові.

Михайло Бабій

Криза з втікачами в Гонг Конгу продовжується

Гонг Конг. — Британське правління в Гонг Конгу заперечує, наче б Вільний Китай офіційно запропонував перебирати на Формозу всіх втікачів з комуністичного Китаю, а на газетні вістки Гонг Конг не хоче відповідати. До того ж, справа перевоження втікачів на Формозу не така проста: вільно - китайські власті не хочуть приймати всіх без розбору, лякаючись напливу комуністичних аґітаторів і провокаторів, а знову британські власті в Гонг Конгу не погодяться на ніякі котайські скринінґові комісії на терені Гонг Конгу, ані на створення перехідного табору втікачів, який став би всеодно новим великим обтяженням для Гонг Конгу. В місті Гонг Конгу є тепер 3,250.000 мешканців, себто на півтори мільйона більше, як тому 10 років. Не вважаючи на дротяну загороду, збудовану британцями на кордоні Гонг Конгу від сторони Китаю, щоденно пересмикуються далі до Гонг Конгу коло 1.000 втікачів, а в перших двох тижнях травня було їх по 2.000 до 6.000 денно. В минулий вівторок британські власті з Гонг Конгу насильно репатріювали до Китаю під комуністичний режим знову 6.000 осіб, при чому зроблено це тепер потягами, бо транспорти вантажними автами викликають стихійний спротив міського населення. В цій справі зголошено вже інтерпеляцію в британському парляменті, на яку відповідав міністер колоній Реджиналд Мавдлинґ, боронючи „конечність" насильної репатріяції. Високий комісар ОН для справ втікачів у Женеві Фелікс Шнайдер конферував у цій справі з британським міністром Джозефом Годбером. Китайські комуністи почали від середи знову зупиняти втікачів.

У Франції зростає опозиція проти де Ґоля у справі єдности Европи

Париж. — Парляментарний клюб послів із Незалежної партії вирішив в минулий вівторок 57 голосами проти 31, щоб чотири міністри з цієї партії в уряді Жоржа Помпіду подались до димісії, з тих самих причин, як це зробили п'ять міністрів з Народно-республіканської партії. Річ йде про задемонстрування опозиції проти становища президента де Голя, який противиться тісній політичній інтеґрації шістьох західньо-европейських членів Спільного Господарського Ринку, а допускає тільки співпрацю на ґрунті постійної взаємної консультації між суверенними державами. Незалежна партія має в уряді Помпіду чотирьох міністрів, між ними й міністра фінансів, але — за гаретними твердженнями — в тій партії нема дисципліни і тому ті міністри не повинувались більшості своїх парляментарних колеґ. Отже, справа їх виключення з партії перейде на форум партійного проводу. Проти становища де Голя у справі европейської єдности є вже партії Соціялістична, Народно - республіканська, Незалежна і Радикальна. Лідер цієї останньої партії, кол. прем'єр Моріс Фор солідаризується з де Голем в справі самостійної атомової зброї для Франції, але є проти нього за його становище на терені Спільного Господарського Ринку. Де Голеві закидають також, що він в своїх останніх промовах цілком промовчав справу Альжиру, хоч вона важка й сумна.

Британія не знає, чи приступить до Спільного Господарського Ринку

Лондон. — Британський прем'єр Гаролд Мекміллен відкинув суґестію, висловлену послами в палаті громад, щоб він поїхав до французького президента де Голя і західньо - німецького канцлера Аденауера для переговорення з ними безпосередньо справу приступлення Британії до Европейської Економічної Спільноти, чи пак Спільного Господарського Ринку. Ці обидва державні мужі є проти того, щоб прийти до того західньо - европейського бльоку Британію із спеціяльними для неї привілеями з уваги на її зобов'язання супроти членів Коммонвелту, та настоюють, щоб Британія вибрала або свої економічні зв'язки з членами Британського Коммонвелту або членство в Спільному Господарському Ринкові на базі його статуту. Мекміллен заявив, що він всеодно з початком червня відвідає французького президента і „мабуть" при цій нагоді буде мова і про цю справу. Голова Консервативної партії Айейн МекЛід, промовляючи на з'їзді консервативних жінок, запевняв, що Британія „дбатиме за інтереси своїх приятелів", але міністер закордонних справ лорд Гюм заявив, що взагалі ще не відомо, як скінчаться переговори, які ведуться тепер в Брюсселі і чи Британія приступить до Спільного Господарського Ринку.

Поліція за допомогою слізних газів не допускає пероністів до парляменту

Буенос Айрес. — Федеральна поліція дістала наказ від уряду не допускати до будинку конґресу недавно вибраних пропероністичних конґресменів. Поліція за допомогою слізного газу старалася виконати урядовий наказ. Уряд президента Хозе Марії Гідо недавно відклав працю Конґресу, нехотячи, щоб прихильники Перона, мандати яких є уневажнені, силою старалися виконувати обов'язки конґресменів. Конґрес не є повний і не може працювати в теперішньому складі, бо має тільки 96 членів, а до кворуму треба б 97-ох членів. Поліція не допускала пропероністів до будинку конґресу, бо всередині конґресу вона вже має права діяти. Коло 500 прихильників Перона стояли на вулицях біля конґресового будинку і протестували проти поліції.

Ф. Д. РУЗВЕЛТА МОЛОДШОГО ОСКАРЖЕНО В НЕПЛАЧЕННІ ПОДАТКІВ ВІД СУМИ $38,736

Вашингтон. — Уряд повідомив сина покійного президента Ф. Д. Рузвелта молодшого про те, що він в 1958 році у податковій заяві зменшив суму своїх прибутків на $38,736 і не заплатив від цих прибутків податків. Рузвелт заявляє, що частина його прибутків в тому році була „компенсацією за втрати", від якої не платиться податків. Податковий уряд заявляє, що Ф. Д. Рузвелт молодший не заплатив податків ще і від інших прибуткових сум. Ф. Д. Рузвелт заявляє, що ці прибутки він подав у податковому виказі за 1959-ий рік.

ВИСТАВА ОПЕРИ „КАТЕРИНИ" В НЮ ЙОРКУ

В новинці про виставу опери „Катерина" в Ню Йорку в 96-ім числі „Свободи" з 22-го травня помилково надруковано, що у виставі брав участь хор церкви св. Юра. В дійсності в цій опері співав, як і в попередніх двох виставах цієї опери в Брукліні і в Нюарку, хор церкви св. Духа з Бруклину. Грала професійна юнійна оркестра.

Короткі вістки

● **Ілля Еренбурґ**, колишній передовий совєтський письменник - пропаґандист, оповідає на сторінках місячника спілки совєтських письменників „Новий Мір" про страхіття, які ділялись за часів Сталіна, особливо про спустошення, що їх буквально щоденно робила сталінська поліція між письменниками і журналістами. Коли він в грудні 1937 року вернувся, як кореспондент з еспанської громадянської війни до Москви і не знайшов у редакціях багатьох своїх колишніх знайомих та приятелів, він дістав від одного приятеля пораду, — про нікого не запитувати. Тоді — каже Еренбурґ — тільки чоловік і жінка зважувались говорити про такі справи, і то ніччю, при зачинених дверях і під ковдрою, щоб хтось не зачув. Еренбурґ каже, що він врятувався так, як хтось виграє на лотерії.

● **Головний директор** Крайового Товариства Протипожежної Охорони Персі Баґґі нарікав на зборах у Филадельфії на те, що провідники цивільної оборони нічого не роблять в цій ділянці, щоб забезпечити країну проти пожеж на випадок ворожого нападу на ЗДА. На думку Баґґі пожежі після ворожого налету будуть найбільшою загрозою для населення, але департамент оборони не бере цього до уваги.

● **Дружина Мілована Джіласа**, юґославського політика й публіциста, поновно засудженого на 9 років в'язниці за „виявлення державних тайн", заявила, що вона знайшла адвоката, який погодився використати всі леґальні засоби для боротьби проти того нового засуду, як безправного. Джіласа арештували й засудили після того, як появилась вістка в західній пресі, що в травні цього року у Ню Йорку вийде його нова книжка „Мої розмови із Сталіним". Юґославські комуністи вважають це за „зраду тайн".

● **Британський уряд** повідомив індійського прем'єра Неру, що тайний договір Індії з Совєтами про доставу Індії совєтських воєнних літаків - джетів типу МІГ-21 схвилював британські керівні кола. Тому, що дотепер Індія діставала літаки й іншу зброю тільки від ЗДА й Британії, при чому деякі роди тієї зброї засекречені, британські військовики бояться, що тепер, коли прибудуть до Індії совєтські „інструктори", вони дізнаються детально про стан американської і англійської зброї в Індії.

Посмертні згадки

Михаїл ШАРАН — довголітній член Т-ва ім. М. Шашкевича, Відд. 94 УНСоюзу в Гемтремку, Миш., помер дня 20-го березня 1962 року, на 71-му році життя. Покійний походив із села Бучинич, пов. Вібрка, Західня Україна. Був добрим працівником і щирим жертводавцем. У Відділі був урядником, довгі роки предсідником та займав інші уряди. Належав до Укр. Дем. Клюбу та інших Організацій. Покійний полишив у смутку 2 доньки Катерину і Анну, 3 синів: Василя, Івана і Теодора, 8 внуків і 1 правнуку. Похорон відбувся 24-го березня ц. р. з пох. заведення до укр. греко-кат. церкви Непороч. Зач. Преч. Діви Марії, при великій участі Родини, Членів Т-ва, членів Укр. Дем. Клюбу, Приятелів і Знайомих, на цвинтар Mt. Olivet Cemetery. — Вічна Йому Пам'ять!

В. Крушельницький, секр.

ТАРЗАН, ч. 4845. Пантера!

TARZAN WAS DISTURBED BY AKUT'S SULLENNESS AND WONDERED HOW TO GAIN HIS FRIENDSHIP—

WHEN A STRANGE OPPORTUNITY WAS PRESENTED: A SLEEK PANTHER CROUCHED IN AMBUSH FROM THE TREE ABOVE—

AND ABRUPTLY, WITH A SCREAMING SPITTING SNARL, LAUNCHED ITSELF TOWARD THE GREAT APE!

Тарзан турбувався сердитістю Акута. і цікавився тим, як здобути його приязнь...

Аж трапилася дивна нагода. Гладка пантера присілася в засідці на дереві вгорі...

І нагло з криком, шипучим викликом, скочила з наглим до великої мавпи!